

MARTINE KAMPHUIS

THRILLER

De nieuwkomer

Sannes leven is in gevaar als een tbs'er
te veel vrijheid krijgt.

DE CRIME COMPAGNIE

PROLOOG

‘Zodra ik de uitslag binnen heb, bel ik om het door te geven, Jenny.’ Sanne doet haar best om de irritatie die ze voelt niet door te laten klinken in haar stem.

‘Ik heb geen telefoon, dat weet je toch?’

‘Ik bedoel dat ik naar je leefgroep bel, naar je sociotherapeuten. Die vertellen het dan aan jou.’

Jenny, die er tot nu toe als een zak aardappelen bij zat, gaat rechtop zitten. ‘Wanneer bel je? Ergens volgende week zeker?’

‘Hopelijk voor het weekend.’

Nu gaat Jenny staan, maar niet om te vertrekken. In plaats daarvan zet ze haar handen op Sannes bureau en leunt dreigend naar voren. ‘Laat je me verdomme tot na het weekend wachten?’

Sanne is niet bang, niet voor Jenny, maar dit moet wel stoppen. Los van het feit dat Jenny uit haar mond stinkt en tijdens het praten spetters produceert die op Sannes gezicht landen, is wat ze doet bedoeld om te intimideren en dat is niet acceptabel. Sanne staat zelf ook op, waardoor ze iets boven Jenny uittorent. ‘Zoals ik zei: hopelijk komt de uitslag voor het weekend binnen.’

‘Waarom doe je geen sneltest? Ferry doet dat wel.’

Sanne zucht. Het laatste jaar alleen al is Jenny behandeld voor chlamydia en gonorrhoe, ze heeft twee aidstests ondergaan en een eindeloze reeks gesprekken gehad over het gebruik van condooms. Het is water naar de zee dragen, ze blijft zich verliezen in impulsieve avonturen met haar medepatiënten, soms met meerdere tegelijk. ‘Wachten is moeilijk, Jenny, dat begrijp ik. Maar

sneltests zijn duur en de afspraak is dat we die zo min mogelijk doen.'

'Waarom deed Ferry het dan wel?'

Sanne is om haar bureau heen gelopen, op weg naar de deur. 'Ferry heeft het de laatste drie keer ook niet meer gedaan, zag ik in je dossier. We wachten op de uitslag. Ondertussen hoop ik dat jij met je sociotherapeuten in gesprek blijft over goede zelfzorg. Inclusief voorbehoedsmiddelen.'

'O, ja natuurlijk,' smaalt Jenny. 'Ik heb het aan mezelf te wijten. Puntje bij paaltje is alles altijd onze eigen schuld.'

Soms wel, denkt Sanne. 'Dat is niet wat ik zeg, Jenny. Mijn boodschap is dat het goed is om niet alleen bezig te zijn met wat anderen voor je zouden moeten doen, maar je aandacht ook te richten op de dingen die je zelf in de hand hebt. Dat geldt in dit leven voor ons allemaal.' Terwijl ze dat laatste zegt, weet ze al dat het niet handig is.

'Heb jij soms ook stinkende prut uit je kut, mevrouw Medische Dienst? Heb jij liggen rampetampen met een van de *bad boys* hier?' Er verschijnt een onaangename glimlach op Jenny's gezicht. 'Ik denk dat ik wel weet met wie. Er wordt over jou gefluisterd...'

'Wij zijn hier klaar, Jenny. Ik bel je zodra ik meer weet.'

Jenny begint te huilen. Bij sommige tbs'ers gaan er bij Sanne meteen alarmbellen af zodra de emoties oplopen, bij Jenny leidt het alleen tot ergernis. Ze kent de details van het delict waarvoor Jenny tbs heeft gekregen. Poging tot moord klinkt indrukwekkend, maar het stelde in dit geval niet zoveel voor. Jenny was bij de huisarts en moest wachten en omdat ze dat niet trok, heeft ze haar zakmes voor het gezicht van de receptioniste gehouden. Hartstikke fout, maar kinderspel vergeleken bij de delicten van andere tbs'ers. 'Kom, je gaat terug naar de leefgroep. Ik weet het goed gemaakt: ik zal voor het weekend zelf naar het lab bellen om er zeker van te zijn dat als de uitslag bekend is, we die ook horen.'

Terwijl ze praat, strekt ze haar arm in de richting van de deur, een non-verbale uitnodiging om die kant op te gaan.

Het werkt, Jenny komt in beweging. Net voor de deur blijft ze toch weer staan, handen voor haar gezicht. 'Ik ben zo bang dat het foute boel is,' zegt ze snikkend.

'Dat begrijp ik, Jenny. Daarom doe ik mijn best om de uitslag zo snel mogelijk te krijgen.'

Zodra Jenny over de drempel is, gaat Sanne terug naar haar bureau. Terwijl ze met haar ene hand het nummer van de portiersloge intoetst op de telefoon, grist ze met de ander haar boterhammen uit de la. Het is een bizarre dag geweest, ze heeft nog geen hap gegeten terwijl het al halfvijf geweest is. 'Ed? Sanne hier. Het spreekuur is voorbij.'

'Je hebt het overleefd?'

'Op het nippertje.'

'Mag je zo naar huis?'

'Zo goed als.'

Ze hangt op en sprint naar de gang, waar ze bijna tegen iemand op botst. 'Whoa,' zegt die. Sanne herkent Dwayne da Silva, een van haar vaste klanten.

'Sorry, Dwayne,' zegt ze. 'Ik heb haast.'

'Ik kom voor het spreekuur.'

'Dat is voorbij, Dwayne.'

'Maar ik zit hier al bijna een halfuur!'

'De afspraak is dat je alleen geholpen wordt als je er een halfuur voor het einde bent. Ik heb de laatste patiënt om kwart over vier binnengelaten en toen zat je hier niet. Ik snap dat het vervelend voor je is.' Zo heeft ze het tijdens de agressietraining geleerd: erkenning geven voor gevoelens van frustratie en boosheid.

'De laatste keer dat ik aan het einde van het spreekuur pas kwam heeft Ferry me wel geholpen.'

Sanne vervloekt haar collega, die allerlei verwachtingen schept en zich vervolgens ziek meldt, waardoor zij zich niet alleen rot

moet werken maar ook nog eens te maken krijgt met de frustraties van de tbs'ers die erop rekenen dat de regels niet vaststaan. 'Dat was heel fijn, en wanneer het kan, proberen we mensen altijd te helpen. Vandaag lukt dat helaas niet.'

Terwijl ze praat, trekt Sanne de deur dicht en pakt haar sleutelbos, die met een koord aan haar broekriem zit.

'Ik ben bang dat het K is.'

'Dat is een angstige gedachte.' Sanne steekt de sleutel in het slot en draait hem om. 'Kom morgen zo vroeg mogelijk, dan ben je de eerste.'

Ze wil weglopen, maar Dwayne legt een dwingende hand op haar arm. 'Als het K is, kan het uitzaaien.'

Sanne brengt haar hand naar haar broekband, op zoek naar haar alarm. Ze is niet echt bang, Dwayne da Silva is veroordeeld voor een pedoseksueel delict, wat hem voor haar minder bedreigend maakt. Maar als een tbs'er een staflid aanraakt, is dat hoe dan ook een grove grensoverschrijding. Sannes vingers bereiken de plek waar het alarm zou moeten zitten. Het is er niet. Ze ziet het voor zich: het ligt nog op het bureau. De enkele keer dat ze het spreekuur in haar eentje doet, legt ze haar alarm naast de computermuis, zodat ze haar hand nauwelijks hoeft te verplaatsen om de knop in te drukken. Normaal vergeet ze het nooit, vandaag dus wel. Niet gek, na alles wat er gebeurd is. Wel heel onhandig.

Dwayne heeft niets gemerkt, gelukkig. Hij laat haar arm los, draait zijn rug naar haar toe en begint zijn sweatshirt omhoog te trekken. De geur van oud zweet bereikt Sannes neus. 'Kijk nou gewoon even.'

'Ik heb nee gezegd, Dwayne.'

Sanne draait zich om en wil weglopen, maar dat gaat niet. Er staat iemand achter haar. Iemand die wel bedreigend is.

'Hallo, Sanne.' Jim Wassenberg glimlacht als een kat die een muis in een hoek heeft weten te manoeuvreren. Hij heeft ge-

zien dat ze tevergeefs naar haar alarm zocht, weet Sanne meteen. Vanbinnen wordt ze ijskoud.

Jim kijkt van Sanne naar Dwayne en weer terug. 'Is er een probleem? Kan ik helpen bij het zoeken naar een oplossing?'

Het is geen toeval dat Jim hier staat. Hij en Dwayne wonen op dezelfde leefgroep, ze hebben dit ongetwijfeld samen bekookstofd. Jim Wassenberg is een serieverkrachter. Bij de wraaklustige verkrachting van een vroegere lerares nam hij een oud-klasgenoot mee, die de vrouw ook te grazen mocht nemen toen Jim klaar was. En hoewel Dwayne veroordeeld is voor de verkrachting van een dertienjarig meisje, is hij geen hardcore pedofiel, herinnert Sanne zich nu. Meer een die meisjes pakt omdat een volwassen vrouw te intimiderend is.

Jim kijkt Sanne nog steeds met een geamuseerde blik aan, alsof hij haar gedachten kan lezen. Ze drukt haar handen tegen haar buik aan om te voorkomen dat hij ziet dat ze trillen. 'Ik moet gaan. Ik heb een vergadering op de stafgang. Ze verwachten me daar.' Haar mond is zo droog dat haar tong hoorbaar aan haar gehemelte blijft plakken. Ze probeert dapper om Jim heen te lopen, maar inmiddels staat Dwayne zo dat ze niet weg kan. De camera's, denkt ze, ik moet ervoor zorgen dat ik in beeld ben. Ze kijkt omhoog. Stom, want Jim ziet haar blik. Bovendien weet ze ook zonder te kijken waar de camera's zijn. Er is er een boven de deur, die is gericht op de stoelen waar mensen wachten tot ze aan de beurt zijn. Verderop is er nog een, die de hele gang min of meer overziet. Jim en Dwayne hebben hun plek zo gekozen dat ze net niet in beeld zijn.

Jenny zit in dezelfde leefgroep, grote kans dat zij ook in het complot zit, dat ze expres met een lang zeurverhaal is gekomen om Sanne zo te frustreren dat ze na het spreekuur extra haast zou hebben om weg te komen, waardoor ze minder alert zou zijn.

Jim kijkt nog steeds aandachtig naar haar. 'Rustig maar,' fluistert hij. Hij legt zijn hand op die van haar. 'Je trilt, heb je het

koud? Moeten we daar wat aan doen? Er is binnen in de spreekkamer van de Medische Dienst vast wel een zacht dekentje. Dat slaan we om je heen terwijl je dat plekje op Dwaynes rug even bekijkt, goed?’ Zijn vrije hand gaat naar haar sleutel.

Sanne ziet een puistje op zijn kin, een wit stipje midden in een glanzend, rood heuveltje. Ze ziet het felle blauw van zijn ogen, ze ruikt zijn aftershave. Ongetwijfeld is hij van plan om haar naar de onderzoeksbank te manoeuvreren, omdat die uit privacyoverwegingen buiten het zicht van de camera valt. Een blinde paniek spoelt over Sanne heen. ‘Ik heb echt geen tijd!’ zegt ze. ‘Ik moet naar die vergadering, ik ben al veel te vaak te laat. Ze zullen me missen.’

Jim lacht. ‘Als je vaker te laat bent, zal dat wel meevallen. Bovendien is wat wij gaan doen zo gepiept.’ Zijn hand rust nog steeds op de hare, hij brengt die met sleutel en al naar het slot.

‘Ik moet echt weg,’ herhaalt Sanne.

‘Als ze boos op je worden, nemen Dwayne en ik het voor je op. Dan zeggen we dat je bezig was met je roeping. Dat je je hield aan... Hoe heet het ook weer, je hypocriete eed? Werk maar mee, dat is voor iedereen het beste.’

Die laatste zin sprak Jim ook tijdens eerdere delicten uit, op het moment dat zijn slachtoffers geen kant meer op konden. Sanne herkent de woorden uit de processen-verbaal in zijn dossier, waarvan Jim ongetwijfeld weet dat zij die gelezen heeft.

Ze verstijft.

Jim manoeuvreert de hand waarmee ze de sleutel vasthoudt naar het slot. ‘We doen het samen,’ fluistert hij. Hij ademt snel en oppervlakkig. Sanne zit zo gevangen in haar angst dat ze de voetstappen pas hoort als ze merkt dat Jims ademhaling stopt.

Er komt iemand aan, in de gang achter haar. Even is ze blij, tot ze zich realiseert dat een extra persoon het allemaal nog erger kan maken. Ze probeert aan de voetstappen te horen of het een man of een vrouw is, om zich vervolgens te realiseren dat een

vrouw in een tbs-kliniek met een gemengde populatie niet per definitie geruststellend is.

Jim komt in beweging, hij wrikt de sleutel los, steekt hem in het slot en draait. *Laat het een staflid zijn*, bidt Sanne. Ze pakt met haar beide handen die van Jim vast om te voorkomen dat hij het slot openmaakt. *Laat het alsjeblieft een staflid zijn*.

‘Je hebt pit.’ Jim klinkt geamuseerd. ‘Daar ga ik goed op.’ Hij speelt met haar. Hij heeft gezien dat degene die eraan komt geen staflid is en daardoor ontspant hij weer. ‘Hallo, nieuwkomer,’ zegt hij over zijn schouder. ‘We gaan net een klein feestje bouwen. Doe je mee?’